

Εφετείο Αθηνών 8123/1993,

Πηγή: ΝοΒ 42/94, σελ. 419

Περίληψη: Ατύχημα (Εργ.). - Αποζημίωση - Ναυτεργατικό ατύχημα θάνατος. - Εργατικό ατύχημα συνιστά και η εξακολούθηση της απασχόλησής του εργαζομένου μετά την εκδήλωση της ασθένειας στην ίδια εργασία, εφόσον η εκδήλωση της ασθένειας ήταν σε γνώση του εργοδότη ή των οργάνων του, στην περίπτωση ναυτικού σε γνώση του πλοιάρχου, και εφόσον οι συνθήκες επέφεραν την επιδείνωση της ασθένειας και ενδεχομένως το θάνατο. - Δικαιώματα συγγενών του παθόντος κατά το ν. 551/1915. Ευθύνη των εκπροσώπων του εφοπλιστή ή του πλοιοκτήτη κατά το ν. 762/1978. Θάνατος ναυτικού ο οποίος, όπως διαπιστώθηκε μετά το θάνατο έπασχε από καρκίνο· παρά ταύτα ευθύνη από εργατικό ατύχημα. Περιστατικά.

Απόφαση Δικαστηρίου

Πρόεδρος ο κ. Φ. ΣΤΡΟΥΘΟΠΟΥΛΟΣ

Εισηγητής ο κ. Γ. ΡΗΓΟΣ, εφέτης

Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Λατσούδης, Γ. Κοντοσέας

Σύμφωνα με το άρθρ. 1 ν. 551/15, που κωδικοποιήθηκε με το β.δ. της 24 Ιουλ./25 Αυγ. 1920 "περί κωδικοποίησης των νόμων περί ευθύνης προς αποζημίωσιν των εξ ατυχήματος εν τη υπηρεσία παθόντων εργατών ή υπαλλήλων", που εξακολουθεί να ισχύει και μετά την εισαγωγή του Αστικού Κώδικα, κατά το άρθρ. 38 ΕισΝΑΚ, εφαρμόζεται δε κατά το άρθρ. 66 του Κώδικα Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου (ΚΙΝΔ) και σε ατυχήματα που συμβαίνουν κατά την εκτέλεση ναυτικής εργασίας, ατύχημα από βίαιο συμβάν, κατά την εκτέλεση της εργασίας που έχει ανατεθεί σε εργάτη ή υπάλληλο - και συνακόλουθα ναυτικό - ή εξαιτίας της εργασίας αυτής, παρέχει στα δικαιούμενα κατά τις διατάξεις του κωδ. ν. 551 πρόσωπα, σε περίπτωση δε θανάτου στους αναφερόμενους στο άρθρ. 6 συγγενείς του παθόντος, δικαίωμα αποζημίωσης. Κατά το άρθρ. 16 ν. 551, τα προαναφερόμενα πρόσωπα, αν το ατύχημα, μπορεί να αποδοθεί σε δόλο του εργοδότη ή προσώπων που αυτός έχει προστήσει στην υπηρεσία του (βλ. σχετ. 922 ΑΚ), έχουν επιλεκτικό δικαίωμα να ασκήσουν τις προς αποζημίωση αξιώσεις τους, είτε σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 551, είτε σύμφωνα με τις διατάξεις του κοινού αστικού δικαίου, ήτοι τις διατάξεις των άρθρ. 914, 922, 926 σε συνδ. με 297-298 ΑΚ. Εφόσον επιλέξουν τη σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 551 αποζημίωση, σε περίπτωση θανάτου, οι συγγενείς του παθόντος δικαιούνται μόνο την καθοριζόμενη στο άρθρ. 3 ν. 551 κατ' αποκοπή αποζημίωση (όπως και το τελευταίο αυτό άρθρο με αλληπάλληλες τροποποιήσεις ισχύει ήδη). Σε κάθε περίπτωση που ο θάνατος επήλθε από εργατικό ατύχημα οφειλόμενο σε πταίσμα, δηλαδή δόλο ή αμέλεια οποιασδήποτε μορφής, του εργοδότη ή των προσώπων που αυτός έχει προστήσει στην υπηρεσία του, σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρ. 299, 914, 926 και 932 ΑΚ, οι συγγενείς, που αποτελούν την οικογένεια του θανόντος, έχουν το δικαίωμα να απαιτήσουν από τον εργοδότη χρηματική ικανοποίηση προς αποκατάσταση της ψυχικής οδύνης που τους προκάλεσε το ατύχημα (ΟΛΑΠ 1117/86, ΕλλΔνη 28. 113, όπου και η αγόρευση του εισαγγελέα Κ. Σταμάτη). Κατά το άρθρ. 1 ν. 762/78 "περί αστικής ευθύνης του ως αντιπροσώπου του εργοδότη συνάπτοντος εν Ελλάδα σύμβαση εργασίας μετά ναυτικούς", αν ο εργοδότης ναυτικού, πλοιοκτήτης ή εφοπλιστής, δεν έχει μόνιμη κατοικία στην Ελλάδα ή είναι αλλοδαπή ναυτική εταιρία, εκείνος που συνάπτει στην Ελλάδα με το ναυτικό τη σύμβαση παροχής εργασίας σε πλοίο του εργοδότη, ως αντιπρόσωπός του, ευθύνεται εις ολόκληρον με αυτόν για όλες τις υποχρεώσεις του τελευταίου σε σχέση με το ναυτικό, εφόσον οι υποχρεώσεις αυτές απορρέουν από τη σχέση της ναυτικής εργασίας ή δημιουργούνται με αφορμή τη σχέση αυτή, θεωρείται δε για την τελευταία αυτή περίπτωση και αντίκλητος του εργοδότη (§ 1 εδάφ. α'). Κατά την § 2 του ίδιου άρθρου, αν την παραπάνω σύμβαση έχει συνάψει με το ναυτικό στην Ελλάδα νομικό πρόσωπο, ελληνικό ή αλλοδαπό, ενέχονται μαζί με τον εργοδότη (νομικό πρόσωπο), ατομικώς και εις ολόκληρον ο καθένας, ως προς τις προαναφερόμενες απαιτήσεις του ναυτικού, όλα τα φυσικά πρόσωπα τα οποία από τη σύναψη της σύμβασης μέχρι το χρόνο που ο ναυτικός (ή σε περίπτωση θανάτου οι κληρονόμοι του ναυτικού) ασκεί τις αξιώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση, εκπροσώπησαν ή εκπροσωπούν το παραπάνω νομικό πρόσωπο.

Γίνεται δεκτό ότι συνιστά εργατικό ατύχημα, και συνεπώς θεμελιώνει τις αναφερόμενες στην προηγούμενη σκέψη αξιώσεις, και η μετά την εκδήλωση ασθένειας του εργαζομένου εξακολούθηση της ίδιας, όπως και πριν από την εκδήλωση της ασθένειας, απασχόλησης του εργαζομένου υπό τις συνήθεις συνθήκες, εφόσον η εκδήλωση της ασθένειας ήταν σε γνώση του εργοδότη ή των προεστημένων οργάνων του, στην περίπτωση ναυτικού του πλοιάρχου, και εφόσον η απασχόληση αυτή, ως πρόσφορη αιτία επέφερε την επιδείνωση της ασθένειας και ενδεχομένως το θάνατο. Η εξακολούθηση της απασχόλησης, με τέτοια μορφή, δηλαδή την πριν από την εκδήλωση της ασθένειας, αν ληφθούν υπόψη η εξασθένηση των δυνάμεων που

επιφέρει, το είδος της παρεχόμενης εργασίας και οι συντρέχουσες περιστάσεις, οι οποίες, αν και προηγουμένως ήταν κανονικές, προσλαμβάνουν, μετά την εκδήλωση της ασθένειας και τον συνακόλουθο κλονισμό της κατάστασης της υγείας του εργαζομένου, το χαρακτήρα ασυνήθιστων και εξαιρετικών, δυσμενών συνθηκών και δημιουργούν σύμφωνα και με τις διατάξεις των άρθρ. 288 και 662 ΑΚ, το βίαιο συμβάν που συνεφέλλεται το εργατικό ατύχημα (ΟΛΑΠ 937/75, ΝοΒ 23, 1269 και λοιπή εκτεταμένη στην εκκαλούμενη απόφαση νομολογία).

Από τις καταθέσεις των μαρτύρων που εξετάστηκαν, ένας από κάθε πλευρά, στο ακροατήριο του Πρωτοδικείου (βλ. το 3803/92 πρακτικό συνεδρίασεως του ΜΠρΑθ) και όλα τα έγγραφα τα οποία οι διάδικοι επικαλούνται και προσκομίζουν αποδείχθηκαν τα εξής: Με σύμβαση ναυτικής εργασίας αόριστου χρόνου, που είχε συναφθεί στον Πειραιά στις 18.5.91, μεταξύ του Δ.Π.***, συζύγου της πρώτης και πατέρα των λοιπών εναγόντων, και του τρίτου εναγομένου, εκπροσώπου της δεύτερης εναγομένης που αντιπροσώπευε στην Ελλάδα την πρώτη εναγομένη (ναυτιλιακή εταιρία που εδρεύει στη Μονρόβια της Λιβερίας), πλοιοκτήτρια του υπό ελληνική σημαία Δ/Ξ "Ρ.***", νηολογίου Πειραιώς, ο προαναφερόμενος Δ.Π.*** ναυτολογήθηκε ως πλήρωμα του παραπάνω Δ/Ξ με την ειδικότητα του ηλεκτρολόγου. Την ίδια μέρα επιβιβάστηκε στο Δ/Ξ, που ήταν ελλιμενισμένο στο Αλτζεσίρας της Ισπανίας, και άρχισε να παρέχει την εργασία του. Πριν από τη σύναψη της σύμβασης είχε υποβληθεί σε ιατρικές εξετάσεις και είχε βρεθεί υγιής. Κατά τις πρώτες ημέρες του Αυγούστου 1991, ενώ το πλοίο έπλεε προς την Αμβέρσα, αισθάνθηκε πόνους στο στομάχι και το ανέφερε στον πλοίαρχο. Ο τελευταίος, όταν το πλοίο κατέπλευσε στην Αμβέρσα, στις 9.8.91, τον απέστειλε για ιατρικές εξετάσεις, όπου διαπιστώθηκε ότι έπασχε από έλκος του στομάχου, του χορηγήθηκαν φάρμακα και του συνέστησαν δίαιτα. Οι πόνοι πάντως συνεχίστηκαν, εμφανιζόμενοι σε σύντομα χρονικά διαστήματα. Έτσι όταν το πλοίο κατέπλευσε στο Ίμινχαμ της Αγγλίας, ο Δ.Π.*** ζήτησε από τον πλοίαρχο να τον στείλει πάλι για ιατρικές εξετάσεις και πράγματι στις 3.9.91 τον απέστειλε στο κέντρο υγείας του Κέελμπυ, όπου ο γιατρός ο οποίος τον εξέτασε του συνέστησε να επανέλθει την επομένη για πληρέστερες εξετάσεις. Την επομένη 4.9.91 επανήλθε για ιατρικές εξετάσεις και τον παρέπεμψαν στο νοσοκομείο του Γκρίσμπυ, αλλά δεν παρέμεινε, διότι την ίδια ημέρα (4.9.91) το πλοίο απέπλεε για το Αμβούργο. Σε όλη τη διάρκεια του πλου αισθανόταν έντονους πόνους και όταν το πλοίο κατέπλευσε στο Αμβούργο, στις 15.9.91, ο πλοίαρχος τον απέστειλε πάλι για ιατρικές εξετάσεις, από τις οποίες διαγνώστηκε πάλι έλκος στομάχου. Ο πλοίαρχος, ο οποίος γνώριζε τη δυσμενή κατάσταση της υγείας του προαναφερόμενου ναυτικού, εξακολουθούσε να τον απασχολεί στην εργασία του όπως και προηγουμένως, όπως δηλαδή τον απασχολούσε πριν από την εμφάνιση των παραπάνω, δηλωτικών της κακής κατάστασης της υγείας του, συμπτωμάτων, θεωρώντας τον ικανό προς εργασία. Η υγεία του συνέχιζε να επιδεινώνεται και όταν το πλοίο βρισκόταν στο λιμάνι Κλαϊπέτα της Λιθουανίας στις 23.9.81, χρειάστηκε να επισκεφθεί και πάλι γιατρό, ο οποίος διέγνωσε ανοικτό έλκος και συνέστησε επαναπατρισμό του ναυτικού για να υποβληθεί στην αναγκαία θεραπεία· αξιολογείτο είναι ότι η διάγνωση και η σύσταση επαναπατρισμού έχουν διατυπωθεί στο σχετικό έγγραφο του νοσ/μείου δακτυλογραφημένα στην αγγλική γλώσσα (βλ. το σχετικό έγγραφο του νοσ/μείου και την υπ' αρ. 146852/91 επίσημη μετάφραση του Υπουργείου Εξωτερικών). Παρ' όλα αυτά ο πλοίαρχος δεν απέλυσε το ναυτικό, αλλά την ίδια ημέρα ανέγραψε στο ημερολόγιο του πλοίου (βλ. σχετική εγγραφή) "μετέβη εις τον ιατρόν ο Π.Δ.*** ηλ/γος πάσχων από πόνους στην στομαχικήν χώραν. Επέστρεψε εκ του ιατρού ο ανωτέρω. Του χορηγήθησαν παυσίπωνα". Την επομένη 24.9.91, η κατάσταση του Δ.Π.* ενώ το πλοίο έπλεε προς Ρόρερνταμ, συνέχιζε να επιδυνώνεται και ο πλοίαρχος αναγράφει στο ημερολόγιο (βλ. σχετική εγγραφή) "τηλέφωνο στον Ερυθρό Σταυρό 5 λεπτά για ιατρικές οδηγίες για τον ασθενή Π.***" στις 25.9.91, ενώ συνεχιζόταν ο πλους, η κατάσταση εξακολουθούσε να είναι άσχημη με αποτέλεσμα, ύστερα από επαφή με το "Medico Αθηνών" (βλ. σχετικές εγγραφές ημερολογίου) να του χορηγηθούν παυσίπωνα υπόθετα και να του γίνουν ενδομυϊκές ενέσεις. Επειδή η κατάσταση του Δ.Π.*** δεν βελτιωνόταν, όταν το Δ/Ξ διερχόταν το δίαυλο του Σκαγεράκη (Δανία), ο πλοίαρχος αναγκάστηκε να τον επιβιβάσει στο πλοιάριο του πλοηγού για να μεταφερθεί στην Ξηρά και να εισαχθεί σε νοσοκομείο. Την ίδια ημέρα (25.9.91), μεταφέρθηκε στο νοσ/μείο Φάλστερ της Κοπεγχάγης όπου διαπιστώθηκε διάτρηση στομάχου λόγω έλκους και εγχειρίστηκε αμέσως. Η μετεγχειρητική κατάσταση δεν ήταν καλή και στις 4.10.91 απεβίωσε. Αν και η ακριβής αιτία του θανάτου "δεν έχει προσδιορισθεί" η επικρατέστερη εκδοχή ήταν "μαζική πνευμονική εμβολή" (βλ. το από 26.2.92 έγγραφο του προαναφερόμενου νοσ/μείου και την υπ' αρ. 54396/92 επίσημη μετάφραση του Υπ. Εξ.). Η εκδοχή που υποστηρίζεται από τους εναγομένους ότι ο θάνατος οφείλεται σε καρκίνο και συνεπώς αποσυνδέεται από το τραγικό ατύχημα ως βίαιο συμβάν, σχετιζόμενο με τη συνεχιζόμενη απασχόλησή του στα συνήθη καθήκοντά του στο πλοίο δεν είναι βάσιμη. Ο ισχυρισμός των εναγομένων επικεντρώνεται στην από 2.10.91 (δύο ημέρες πριν από το θάνατο) βεβαίωση του γιατρού του προαναφερόμενου νοσ/μείου Γ.Π.*** (βλ. τη βεβαίωση προσκομιζόμενη σε μετάφραση από το δικηγόρο των εναγομένων, άρθρ. 53 Δικηγ. Κώδικα), ο οποίος αναφέρει ότι "... κατά τη διάρκεια της εγχειρήσεως βρήκαμε οξίδια τα οποία εφαινότο σαν μεταστάσεις. Η ιστολογική απάντηση επιβεβαίωσε αυτή την ένδειξη μεταστάσεως από καρκίνωμα του ήπατος, της οποίας η προέλευση είναι άγνωστη "και ότι ο ασθενής ενημερώνεται για τα χειρουργικά ευρήματα και τις μεταστάσεις από το συκώτι και ότι η πιθανότητα για θεραπεία της ασθένειας είναι πολύ μικρή". Επίσης, στο προαναφερόμενο έγγραφο

του ίδιου νοσ/μείου (το από 26.2.92) αναφέρεται "πάντως, λαμβάνοντας υπόψη την μαζική ανάπτυξη των μεταστάσεων στο συκώτι του ασθενούς η ζωή του Δ.Π.** πιθανώς να παρατείνεται όχι περισσότερο από ένα διάστημα λίγων μηνών. Ο κακοήθης όγκος στο συκώτι του (πολύ πιθανόν δευτερογενής ενός καρκινώματος στα νεφρά του - παρένθεση στο κείμενο του εγγράφου) ήτο κάτω από οποιοδήποτε περιστάσεις ανίατος και μπορεί να ήταν ένα σημαντικό στοιχείο των αιτιών των μακροχρόνιων σωματικών συμπτωμάτων του ασθενούς πριν από την εισαγωγή του στο νοσοκομείο αυτό". Το ζητούμενο όμως στην προκείμενη υπόθεση δεν είναι αν ο Δ.Π.** είχε προσβληθεί από καρκίνο, ο οποίος από το θάνατό του, ο οποίος επήλθε υπό τις προεκτεθέμενες συνθήκες στις 4.10.91, θα επέφερε το θάνατό του. Το ζητούμενο είναι αν ο θάνατος αυτός μπορεί να χαρακτηριστεί εργατικό ατύχημα, υπό την προδιαγραφόμενη στις σκέψεις ΙΙΙ και ΙV νομική έννοια και συγκεκριμένα κατά πόσο η μετά την εκδήλωση των συμπτωμάτων του έλκους του στομάχου εξακολούθησε της ίδιας, όπως και πριν, απασχόλησή του στο πλοίο από τον πλοίαρχο επέφερε την επιδείνωση της ασθένειας και το θάνατό του. Την εκδοχή αυτή δέχεται και το δικαστήριο τούτο ενόψει α) του μη επαναπατρισμού του όταν στη Λιθουανία, στις 23.9.91, οι εκεί γιατροί συνέστησαν τον άμεσο επαναπατρισμό του, β) της διαπίστωσης που επίσης περιέχεται στο προαναφερόμενο έγγραφο του νοσ/μείου της Κοπεγχάγης "το έλκος του στομάχου ήτο ιστολογικά καλοήθες. Έτσι οι μεταστάσεις στο συκώτι και δεν προεκλήθησαν από ένα κακοήθη όγκο στο στομάχι του ασθενούς", δηλ. ο καρκίνος ήταν περιστατικό άσχετο προς το εργατικό ατύχημα, στο οποίο οφείλεται ο θάνατος του Δ.Π.** Πρέπει να σημειωθεί ότι α) η πορισματική έκθεση της ένορκης προανάκρισης του υποπλ/ρχου Λ.Σ. Γ.Π.** του Κεντρικού Λιμεναρχείου Πειραιώς, διαπιστώνει ότι ο πλοίαρχος (του Δ/Ξ "Ρ.**") Γ.Β.** ευθύνεται για τη μη έγκαιρη απόλυση στις 23.9.91 και εισαγωγή σε νοσοκομείο του ναυτικού Π.Δ.** του Ι.**" (βλ. την έκθεση), β) ο διευθυντής παροχών του ΝΑΤ, αποφαινόμενος στην από 18.10.91 αίτηση της πρώτης ενάγουσας εισηγείται "την αποδοχή της αίτησης για το χαρακτηρισμό του θανάτου του ναυτικού, ως ναυτικού εργατικού ατυχήματος" (βλ. την παραπάνω εισήγηση), γ) με το Α92/699/9/11.92 κλητήριο θέσπισμα της Εισαγγελέα Πλημ/κών του Πειραιά ο προαναφερόμενος πλοίαρχος του Δ/Ξ "Ρ.**" παραπέμπεται στο Τριμελές Πλημ/κείο Πειραιώς για να δικαστεί ως υπαίτιος ανθρωποκτονίας από αμέλεια του Δ.Π.** και παράβαση του άρθρ. 235 § 1 περ. ιστ' ν.δ. 187/73 "περί κώδικος δημοσίου ναυτικού δικαίου" (ΚΔΝΔ), το οποίο ορίζει ότι με φυλάκισή μέχρις έξι μηνών τιμωρείται ο πλοίαρχος ο οποίος "παραλείπει να λάβει τα προσήκοντα μέτρα προς προστασία της υγείας των επιβαινόντων ή παροχήν της ενδεδειγμένης περιθάλψεως". Υπό τα περιστατικά αυτά, ορθώς το Πρωτοδικείο έκρινε ότι πρόκειται περί θανάτου ο οποίος χαρακτηρίζεται εργατικό ατύχημα και κανείς λόγος δεν επέβαλε να διατάξει πραγματογνωμοσύνη σχετικά με την αναζήτηση των αιτιών του θανάτου όπως, κατά το άρθρ. 386 και 671 § 3 ΚΠολΔ, ζήτησαν πρωτοδικώς οι εναγόμενοι και ζητούν ήδη από το δικαστήριο τούτο ως εκκαλούντες.

Κατά τις διατάξεις των άρθρ. 3 και 4 ν. 551, όπως ισχύουν, συνάγεται ότι η οφειλόμενη εξαιτίας θανάτου του από εργατικό ατύχημα αποζημίωση περιλαμβάνει μισθούς πέντε ετών και σε καμία περίπτωση ποσό μικρότερο από 66.000 δρχ. Αν το σύνολο των μισθών πέντε ετών υπερβαίνει τις 110.000 το 1/4 της υπέρβασης. Για τον καθορισμό της αποζημίωσης το μεν έτος υπολογίζεται ολόκληρο, ο δε μισθός ίσος προς την αντιμισθία που έλαβε ο εργαζόμενος τους δώδεκα μήνες πριν από το ατύχημα. Στην περίπτωση που απασχολήθηκε λιγότερο από δώδεκα μήνες πριν από το ατύχημα, τότε ως βάση για τον υπολογισμό της αποζημίωσης λαμβάνεται η πραγματική αντιμισθία την οποία έλαβε, αυξημένη κατά το ποσό της αντιμισθίας που κατά το υπόλοιπο, προς συμπλήρωση του δωδεκαμήνου, χρονικό διάστημα μπορούσε να εισπράξει με βάση τη μέση αντιμισθία των εργαζομένων της ίδιας κατηγορίας, υπό τους αυτούς όρους εργασίας (ΕφΠειρ 897/90, ΕπΝαυτΔ 18.466). Δεν αμφισβητείται (βλ. έφεση και προτάσεις εκκαλούντων) ότι οι αποδοχές του Δ.Π.** όπως αναλυτικά υπολογίστηκαν από την επικαλούμενη απόφαση, ανέρχονταν σε 498.310 δρχ. το μήνα και για ολόκληρο το διάστημα προς συμπλήρωση του δωδεκαμήνου (πρόσληψη, ναυτολόγηση 18.5, θάνατος/εργατ. ατύχημα 4.10.91) σε 3.836.987 δρχ. (498.310 X 7 μήνες + 21 ημέρες). Έτσι το σύνολο της πραγματικής και πλασματικής αντιμισθίας του, για το διάστημα ενός έτους, ανέρχεται σε 2.218.097 (πραγματική αντιμισθία) συν 3.836.987 (πλασματική) 6.055.084 δρχ., ενόψει του ότι το πενταπλάσιο του ποσού αυτού υπερβαίνει τις 110.000 δρχ. (6.055.084 X 5 = 30.275.420) η οφειλόμενη αποζημίωση ανέρχεται σε 7.678.855 δρχ. 110.000 + 1/4 X 30.275.420), επιδικάστηκε όμως ορθώς το αιτούμενο με την αγωγή ποσό 7.576.455. Τα 2/5 της αποζημίωσης αυτής δικαιούται, η πρώτη ενάγουσα, σύζυγος του Δ.Π.** (άρθρ. 6 § 1 ν. 551), ήτοι 7.576.454 X 2/5 = 3.030.582, και τα υπόλοιπα 3/5 η δεύτερη θυγατέρα του, η οποία γεννήθηκε στις 4.1.71 και κατά το χρόνο του θανάτου του πατέρα της (4.10.91) δεν είχε συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας της (άρθρ. 6 § 2 ν. 551), ήτοι 7.576.455 X 3/5 = 4.545.873 δρχ. Εφόσον ο θάνατος του Δ.Π.** οφείλεται σε πταίσμα (αμέλεια) του πλοίαρχου του Δ/Ξ "Ρ.**", τον οποίο είχε προσθήσει η πρώτη εναγομένη και ο οποίος, όπως αναφέρεται στις προηγούμενες σκέψεις, δεν απέλυσε αμέσως τον θανόντα στην Κλαίπετα της Λιθουανίας, οι ενάγοντες δικαιούνται να λάβουν χρηματική ικανοποίηση προς αποκατάσταση της ψυχικής οδύνης που τους προκάλεσε ο θάνατος του συζύγου (της πρώτης) και πατέρα τους (των δύο άλλων) Δ.Π.**. Αν ληφθούν υπόψη όλες οι συντρέχουσες περιστάσεις όπως η κοινωνική και η οικονομική κατάσταση των μερών, ο βαθμός του πταίσματος του

πλοιάρχου και ο βαθμός της συγγενείας των εναγόντων προς τον θανόντα, και το δικαστήριο τούτο κρίνει ότι το ποσό της χρηματικής ικανοποίησης πρέπει να οριστεί στο ποσό των 2.000.000 δρχ. για την πρώτη και του 1.500.000 δρχ. για καθένα από τους δύο άλλους.